

Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.

PS-I.431.3.3.2025

PROTOKÓŁ

KONTROLI DORAŻNEJ

przeprowadzonej

w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim, ul. Piastów 10H

Działając na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1673), przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1165) oraz rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2025 r. poz. 1065), a także przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2024 r., poz. 1283 ze zm.)

zespół kontrolny w składzie:

- 1) Sylwia Krasieńska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 190-1/2025 z 20 czerwca 2025 r. – kierująca zespołem;
- 2) Hanna Piekarska** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 190-2/2025 z 20 czerwca 2025 r. – członek zespołu;
- 3) Ewelina Tomaszewska** – kierownik Oddziału Nadzoru i Kontroli w Pomocy Społecznej w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 190-3/2025 z 20 czerwca 2025 r. – członek zespołu

przeprowadził, w okresie od 30 czerwca 2025 r. do 8 sierpnia 2025 r., kontrolę doraźną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim w zakresie organizacji i funkcjonowania jednostki w realizacji zadań dot. przeciwdziałania przemocy domowej i pomocy społecznej. Kontrola została podjęta w związku z prowadzonymi dwoma postępowaniami wyjaśniającymi, w sprawach rodzin zamieszkujących w Gminie Krosno Odrzańskie. Z uwagi na charakter zgłaszanych spraw/problemów wskazane było dokładne wyjaśnienie sposobu postępowania pracowników OPS, Zespołu Interdyscyplinarnego oraz zakresu udzielonego wsparcia.

Celem kontroli było podniesienie jakości świadczonych usług. Czynności w siedzibie jednostki dokonano 30 czerwca 2025 r. w obecności Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim. Starszy Inspektor Hanna Piekarska nie była obecna – w siedzibie jednostki – w dniu kontroli.

Okres objęty kontrolą: od 1 stycznia 2024 r. do dnia kontroli.

Przed przystąpieniem do kontroli, Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia, o braku okoliczności, uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Ocenie poddano zagadnienia:

1. Infrastruktura pomocy kierowanej do osób dotkniętych przemocą domową.
2. Zespół interdyscyplinarny.
3. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w wybranej rodzinie (sprawa nr PS-I.9452.1.25.2025).
4. Sposób i formy udzielanej przez OPS pomocy na przykładzie 2 rodzin, w których postępowanie wyjaśniające prowadził Lubuski Urząd Wojewódzki (sprawy nr PS-I.9452.1.25.2025 oraz PS-I.9421.1.44.2025)

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto analizę dokumentów udostępnionych kontrolującym w toku czynności dokonanych w siedzibie jednostki oraz wyjaśnienia Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej złożone w dniu kontroli i dokumenty przesłane – 4, 14 i 22 lipca 2025 r.

(akta kontroli str.1-9)

Dokonano na tej podstawie następujących ustaleń:

1. Infrastruktura pomocy kierowanej do osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

Zgodnie z art. 6. ust.2, pkt. 2 i 3 cyt. wyżej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy w szczególności prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, jak również zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w odpowiednich jednostkach wsparcia.

Mieszkańcy Gminy Krosno Odrzańskie – dotknięci przemocą domową – mają zapewnioną pomoc w ramach infrastruktury Ośrodka Pomocy Społecznej lub są kierowani do placówek specjalistycznych, działających na terenie gminy.

a) Wsparcie udzielane w formie poradnictwa specjalistycznego.

Mieszkańcy Gminy Krosno Odrzańskie mają zapewniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego w zakresie porad: socjalnych, psychologicznych, prawnych, a także terapii uzależnień. W siedzibie Ośrodka oraz na stronie internetowej <https://ops.krosnoodrzańskie.pl/przeciwdzialanie-przemocy/> dostępne są ulotki i materiały informacyjne dot. przeciwdziałania przemocy domowej. Dane statystyczne w zakładce – na stronie internetowej – w części ogólnej pkt VI – wymagają uaktualnienia.

- **poradnictwo socjalne** udzielane jest w ramach pracy socjalnej, prowadzonej przez pracowników socjalnych OPS w Krośnie Odrzańskim, w dniach: poniedziałek w godz. 7.30-16.30, wtorek-czwartek w godz. 7.30-15.30, piątek w godz. 7.30 -14.30. Ośrodek nie prowadzi rejestru poradnictwa socjalnego.
- **porady prawne** udzielane są w Punkcie nieodpłatnej pomocy prawnej w Krośnie Odrzańskim, budynek Starostwa Powiatowego, ul. Piastów 10B, pokój nr 013.

Przyjęcia odbywają się po wcześniejszej rejestracji. Szczegółowe informacje znajdują się pod adresem: <https://powiatkrosnienski.pl/kategoria/nieodpłatna-pomoc-prawna/>;

- **porady dotyczące uzależnień** udzielane są w siedzibie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Gminie Krosno Odrzańskie, ul. Parkowa. Terapeuta uzależnień przyjmuje w Fundacji na Rzecz Collegium Polonicum w Krośnie Odrzańskim, ul. Piastów 2;
- **pomoc psychologiczna dla dorosłych oraz wsparcie dla osób uzależnionych** są świadczone w Ośrodku Zdrowia w MedicStan w Krośnie Odrzańskim, ul. Bohaterów Wojska Polskiego 24;
- **pomoc psychologiczna dzieciom** udzielana jest w Poradni Środowiskowej Pomocy Psychologicznej i Psychoterapeutycznej dla Dzieci i Młodzieży w Krośnie Odrzańskim, ul. Grobla 29.

b) Wsparcie udzielane całodobowo

Ośrodek – w razie potrzeb – współpracuje z Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Gubinie. W Ośrodku może być umieszczona osoba wymagająca pomocy w formie schronienia.

W okresie objętym kontrolą nie wpłynął żaden wniosek o skierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

c) Kadra zajmująca się bezpośrednio realizacją zadań z zakresu przemocy

domowej. Realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w Gminie Krosno Odrzańskie zajmuje się 5 pracowników socjalnych. Podczas czynności kontrolnych sprawdzano dokumentację dotyczącą szkoleń kadry. Czterech pracowników podnosiło kwalifikacje zawodowe w obszarze objętym kontrolą. Pracownicy uczestniczyli m.in. w szkoleniu pn. „Psychologiczne i prawne aspekty przeciwdziałania przemocy domowej z uwzględnieniem problematyki uzależnienia od alkoholu w praktyce OPS, ZI oraz GKRPA”, „Dziecko doświadczające przemocy – od rozpoznania do skutecznej pomocy”.

W przypadku pracownika, który nie przedstawił informacji o uczestnictwie w kursach/szkoleniach okres zatrudnienia wynosił 6 miesięcy.

Zadanie realizowane bez uchybień. Sugestią Zespołu Kontrolnego jest stwarzanie warunków umożliwiających systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników.

(akta kontroli str. 146-173)

2. Zespół interdyscyplinarny (ZI).

Zgodnie z art. 6. ust. 2 pkt. 4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W myśl art. 9a - 9c cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, działa on na podstawie porozumień zawartych między wójtem, a uprawnionymi podmiotami.

W Gminie Krosno Odrzańskie został powołany Zespół Interdyscyplinarny w pełnym składzie. Burmistrz zawarł porozumienia ze wszystkimi uprawnionymi podmiotami,

których reprezentanci zostali powołani w skład Zespołu Interdyscyplinarnego. Weryfikacja oświadczeń zobowiązujących do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych – złożonych przez członków Zespołu – jest utrudniona. Oświadczenia nie zawierają daty, ani miejsca sporządzenia. Tylko część członków ZI przedłożyła certyfikaty uczestnictwa w obowiązkowych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Zachowano częstotliwość spotkań ZI. Sposób dokumentowania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wymaga zmian.

a) Podstawy prawne utworzenia zespołu interdyscyplinarnego

Rada Miejska w Krośnie Odrzańskim przyjęła – 17 sierpnia 2023 r. – uchwałę nr LXIII/477/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Zarządzeniem Nr 129/23 Burmistrza Krosno Odrzańskiego z dnia 15 września 2023 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny.

Skład Zespołu został zmieniony Zarządzeniami Burmistrza z 13 czerwca 2024 r. i 30 kwietnia 2025 r.

b) Skład zespołu interdyscyplinarnego, zawarte porozumienia z uprawnionymi podmiotami

Zespół tworzą przedstawiciele podmiotów wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Burmistrz zawarł porozumienia o współpracy ze wszystkimi podmiotami, których reprezentanci zostali powołani do składu nowego Zespołu. Porozumienia z 7 września 2023 r. zawarte z Ośrodkiem Pomocy Społecznej oraz z Komendą Powiatową Policji w Krośnie Odrzańskim wymagały aktualizacji. W §1 ww. porozumień wskazano – imiennie – przedstawicieli Ośrodka/Komendy Policji uczestniczących w pracach Zespołu. Od 30 kwietnia 2025 r. nastąpiła zmiana reprezentantów. W czasie trwania kontroli zawarto aneks do Porozumienia z Ośrodkiem Pomocy Społecznej i Komendą Powiatową Policji.

c) Organizacja pracy w zespole interdyscyplinarnym

Organizację pracy w Zespole określono w Regulaminie – Uchwała Nr 1/23 Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośnie Odrzańskim z dnia 25 września 2023 r.

d) Zachowanie poufności uzyskanych informacji i danych przez członków zespołu interdyscyplinarnego

Wszyscy członkowie Zespołu złożyli oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych. Oświadczenia nie zawierają daty, ani miejsca sporządzenia. Ponadto nie na wszystkich oświadczeniach są umieszczone czytelne dane osoby składającej. W przypadku osób nie podpisujących się pełnym imieniem i nazwiskiem nie ma możliwości weryfikacji danych osób składających oświadczenie.

e) Szkolenia członków zespołu interdyscyplinarnego

Zgodnie z art. 9a ust. 5a członkowie zespołu interdyscyplinarnego, w terminie 12 miesięcy od dnia ich powołania w skład zespołu interdyscyplinarnego, przechodzą obowiązkowe szkolenie, o którym mowa w art. 6 ust. 6 pkt 4 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, organizowanych przez samorząd województwa.

Z przekazanej dokumentacji wynika, że sześcioro członków ZI przedłożyło certyfikaty uczestnictwa w obowiązkowych szkoleniach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Pozostali członkowie ZI nie odbyli takiego szkolenia. Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego – 3 lipca 2025 r. – zobowiązała członków do uczestnictwa w szkoleniu oraz przedstawienia certyfikatu.

f) Organizacja posiedzeń (prawidłowość zwoływania posiedzeń, zachowanie częstotliwości spotkań, usprawiedliwianie nieobecności na posiedzeniach)

Zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego mają odbywać się nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. Zachowano właściwą częstotliwość organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego.

Na podstawie analizy przedłożonych protokołów stwierdzono, że w 2024 r. odbyło się 6 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego. W 2025 r. – do dnia kontroli odbyły się 3 posiedzenia. W posiedzeniach nie uczestniczyli wszyscy członkowie. Każda nieobecność członków jest udokumentowana i usprawiedliwiona na podstawie pisemnego zgłoszenia, wskazywana jest przyczyna nieobecności. Celem dokonania oceny działań Zespołu analizie poddano protokoły z jego posiedzeń. Protokoły sporządzane są w sposób bardzo lakoniczny. Sposób dokumentowania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wymaga zmian i dostosowania do wymogów określonych w art. 67-68 Ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz.U. z 2024 r., poz. 572 ze zm.).

Zadanie realizowane z uchybieniami: oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych złożone przez członków Zespołu nie zawierają daty, ani miejsca sporządzenia. Część członków ZI nie odbyło obowiązkowego szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej. Sposób dokumentowania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wymaga zmian.

(akta kontroli str. 10-145)

*

*Wyłączenia dokonał zespół kontrolny na podstawie art. 5 ustawy z 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tj. Dz. U. z 2022 r. poz. 902).

Wnioski:

1. Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnia pomoc osobom dotkniętym przemocą w ramach posiadanej infrastruktury oraz współpracuje z innymi instytucjami w tej kwestii. W siedzibie Ośrodka oraz na stronie internetowej umieszczono materiały informacyjne i edukacyjne dotyczące zjawiska przemocy oraz możliwości uzyskania pomocy.

2. W Gminie Krosno Odrzańskie został powołany Zespół Interdyscyplinarny w pełnym składzie. Burmistrz zawarł porozumienia ze wszystkimi uprawnionymi podmiotami, których reprezentanci zostali powołani w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych złożone przez członków Zespołu nie zawierają daty, ani miejsca sporządzenia, co powoduje trudność w ich weryfikacji.
4. Zachowana jest częstotliwość spotkań ZI.
5. Sposób dokumentowania posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego wymaga zmian.
6. Tylko część członków ZI przedłożyła certyfikaty uczestnictwa w obowiązkowym szkoleniu z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.
7. Pracownicy socjalni podnosili swoje kwalifikacje zawodowe w kontrolowanym zakresie. Wyjątkiem jest pracownik zatrudniony w krótkim okresie czasu.
8. Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej powinien stworzyć warunki umożliwiające systematyczne podnoszenie kwalifikacji zawodowych przez pracowników.
9. Rodzina „A” jest objęta wsparciem w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.
10. Prowadzenie procedury wymaga zmiany w kwestii: dokumentowania diagnozy sytuacji rodziny, historii przemocy, rozeznania sytuacji wszystkich osób małoletnich, składu Grupy oraz dokumentowania sposobu wezwania osoby stosującej przemoc na spotkanie Grupy .
11. Powoływanie członków Grupy Diagnostyczno-Pomocowej wymaga sformalizowania.
12. Rodzina „A” była objęta pomocą materialną. Brak zaplanowanych działań w ramach pracy socjalnej.
13. Sugerowana jest zmiana sposobu składania wniosków o pomoc przez klientów, gromadzenie akt, zwiększenie nadzoru nad wydawanymi decyzjami administracyjnymi.

Wnioski zawarte w punktach 3, 5, 6, 10, 12 stanowią uchybienia.

Wnioski w pkt. 8, 11, 13 są sugestiami Zespołu Kontrolnego.

Za stwierdzone uchybienia w pkt. 12 odpowiedzialny jest Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim.

Za stwierdzone uchybienia w pkt. 3, 5, 6, 10 odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Krośnie Odrzańskim.

Na tym kontrolę zakończono.

O przeprowadzonej kontroli dokonano wpisu do książki kontroli znajdującej się Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim, pod pozycją nr 38.

POUCZENIE

Zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania

przemocy w rodzinie, kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim wobec zastrzeżeń.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Ośrodka Pomocy Społecznej w Krośnie Odrzańskim, drugi Burmistrzowi Krosna Odrzańskiego, trzeci pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wielkopolskim.

Kontrolujący:

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Hanna Piekarska

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylwia Krasieńska

KIEROWNIK
Oddziału Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Ewelina Tomaszewska

Kierownik jednostki:

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Krośnie Odrzańskim

Beata Kuśmierk

Gorzów Wielkopolski, 8 sierpnia 2025 r. Krosno Odrzańskie, 13 sierpnia 2025 r.